

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/461/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

67/2017. (IV. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. augusztus 12-én előterjesztett **panaszát** a 2017. április 27-én megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató szerv – a G.-i Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2016. július 23-án, közterületen történt diszkriminatív rendőri intézkedés (igazoltatás) és annak körülményei (szolgálati fellépés módja, tulajdonhoz való jogának sérelme), továbbá a rendőri hangneme miatt 2016. augusztus 12-én postai úton, a Testület panaszbejelentő formanyomtatványán terjesztette elő panaszát.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. július 23-án 11 óra 21 perc körül G. városban, a P. utcában sétált a fiával hazafelé, amikor kb. 100 méterre a lakásától meglátott egy rendőrségi szolgálati gépkocsit, ami mellett rendőrök álltak. A panaszos ennek akkor nem tulajdonított jelentőséget, azonban amikor az utca közepére értek, elhaladt mellettük egy autó, amiből többször, feltűnően dudáltak. Amikor a rendőrségi gépkocsihoz értek, úgy álltak ott a rendőrök, mintha várnának valakit. Köszönés helyett rögtön letámadták a panaszoszt: van-e nála szűrő-, vágóeszköz vagy fegyver. Közölte, hogy igen, riasztó- és gázfegyverre érvényes fegyverviselési engedéllyel

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendelkezik. A panaszos megkérdezte, hogy mi az igazoltatásának az oka, amire a rendőrök (akik közül egyiküket név szerint megemlítette beadványában, *Nánai Zoltán*, a másik rendőrnek pedig az azonosítószámát jegyezte fel: 07956) azt válaszolták, hogy közrendvédelmi ellenőrzést tartanak. A panaszos átadta személyazonosító igazolványát, illetve a fegyverviselésre vonatkozó dokumentumot is. Fegyverét a törvényes előírásoknak megfelelően, rejtve viseli, az a rendőri intézkedés napján is így történt.

A rendőrök az igazoltatás során bárdolatlanul, pallérozatlanul viselkedtek, gúnyos megjegyzéseket tettek a panaszosra (például azt mondták, „menjünk odébb, nehogy napszúrást kapjon”). Az egész eljárás során az volt az érzése, hogy kifejezetten rá vártak a rendőrök: a P. utca zsákutca, ott csak az jár, aki ott lakik. Gyér a forgalom, főként hétfvégén. A panaszos több mint 40 éve lakik az utcában, de ott még senkit nem igazoltattak. Amint befejeződött az igazoltatása, rögtön elhajtottak a rendőrök, előtte sem voltak más személyt igazoltatás alá.

Az intézkedés (az igazoltatás és a fegyver megtekintése) tíz percig tartott, miközben mások is közlekedtek az utcán, de senkit nem állítottak meg igazoltatás céljából. A rendőrök a fegyver tárával is babráltak: felhúzták, kivették a tárat, egy töltény kiesett a tárból. A panaszos utóbb, nem hivatalos forrásból megtudta, hogy szabálysértés elkövetése miatt feljelentették, indokolatlanul.

A panaszos előadta beadványában azt is, hogy az általa név szerint megjelölt rendőr I. településen teljesít szolgálatot. A panaszos korábban i.-i lakosok ellen tett feljelentést, több, a sérelmére elkövetett bűncselekményben nyomoz a rendőrség. Meggyőződése szerint a járőr párosnak semmi keresnivalója nem volt az ő utcájukban, mivel a rendőröknek előre meghatározott útvonalterv alapján kell szolgálatot ellátniuk, és szerinte azon a napon ilyen célú, igazoltatási feladatot nem kaptak. Az eljáró rendőrök ezáltal túllépték hatáskörüket, eltértek a kiszabott útvonaltól, és feladatuktól. Az autódudálás pedig egy jelzés lehetett a rendőrök számára, hogy őt kell majd igazoltatni.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszossal szemben a G.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály I. Rendőrőrs r. őrmester mb. körzeti megbízottja és a G.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály c. r. törzsőrmester járőre intézkedett.

2) A G.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) 2016. július 23-án 8 óra és 17 óra közötti időszakban a G.-i Rendőrkapitányság illetékességi területén a „normál” járőrszolgálatokon kívül egy két fős megerősítő gépkocsizó járőrpár is közterületi szolgálatot látott el. Ezt a Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének 13000/3330-1/2016. ált. számú intézkedési tervében meghatározottaknak megfelelően szervezték meg, az Országos Rendőr-főkapitányság által meghatározottaknak megfelelően.

A megerősítő szolgálatot a r. őrmester, a rendőrőrs mb. körzeti megbízottja és a c. r. törzsőrmester járőr látta el. A szolgálatba lépés alkalmával a r. törzszászlós szolgálatparancsnok tartott eligazítást, annak során részükre átadta a Közrendvédelmi Osztály vezetőjének feladatszabását, ami az

alábbiakat tartalmazta. 2016 nyári időszakában a városban elszaporodtak a napközben elkövetett lakásbetörések. Ezen bűncselekményeket jellemzően a város K. út – S. utca – E. utca – B. utca által határolt városrészén követték el. A lakosság figyelemfelhívása érdekében meghatározták a G.-i Rendőrkapitányság bűnmegelőzési szórólapok szélesebb körben történő ismertetését. Ennek érdekében az említett utcák által határolt terület valamennyi utcájában levő családi ház postaládába el kellett helyezni az ismertető lapokat. Ezt a megerősítő szolgáltatnak gyalogos járőrszolgálat keretén belül kellett végrehajtania. Az eligazítást követően a járőrök magukhoz vették a szórólapokat és szolgálati járművel a város megjelölt területére vonultak. Ott a szolgálati gépjárművel leparkoltak és megkezdték a kijelölt utcákban a gyalogos járőri feladatokat ellátását.

b) A járőrpár 11 óra körül érkezett a P. utcába, ami a számukra kijelölt járőrkörzetben található. Az ott tartózkodásuk során több helyi lakos megszólította őket, akik, egymástól függetlenül is elmondták, elpanaszolták, hogy félnek az egyik utcában lakó férfitől. Elmondták, hogy a férfi rendszeresen provokálja az utcában lakókat, többször ijesztgeti őket mind szóban, mind magatartásával. Többször is fenyegetően lép fel a járművezetőkkel szemben, és alkalmanként valamilyen fegyverrel a kezében is fenyegetőzik. A lakosok pontosan nem tudták megmondani az illető nevét, de pontos személyleírást adtak róla. A c. r. törzsőrmester elmondása szerint a beszélgetések során megállt mellettük egy gépjármű is, amelynek vezetője megerősítette a többi lakos által elmondottakat. A gépjármű vezetője elmondta továbbá, hogy az utca másik vége irányába látta sétálni a férfit, akivel egy gyermek is tartózkodott. Mivel a járőrök a hallott információkról jelentést akartak készíteni, úgy döntöttek, hogy a férfi adatainak megismerése céljából intézkedés alá vonták.

c) A járőrök szolgálati gépkocsival elindultak az utca K. út felé eső része irányába. A 48. szám előtt megállva ellenőrzés alá vontak egy férfit (a panaszoszt), akire ráillett a kapott személyleírás és egy gyermek volt a társaságában. Elmondásuk szerint a napszaknak megfelelően köszöntek, tisztelegtek, majd közölték, hogy a G.-i Rendőrkapitányság beosztottjai és a személyazonosságának ellenőrzése érdekében igazoltatják. Miután a panaszos sérelmezte az intézkedést és az igazoltatást, a r. őrmester közölte vele, hogy az Országos Rendőrfőkapitány Magyarország teljes közigazgatási területére fokozott rendőri ellenőrzést rendelt el (29000/38107-13/2015-2016. ált. számon, 2016. július 1. és szeptember 30. közötti időtartamra), ezért joguk van az intézkedéshez. Az utcában lakók elmondásait nem akarták közölni a panasossal. A lakók erre is kérték a rendőröket, nevük elhallgatásával, mivel tartottak a panaszos bosszúállásától további fenyegetéseitől.

Ezek után a panaszos átadta az okmányait, megállapították a személyazonosságát. Az ellenőrzés során megkérdezték tőle, van-e nála bármilyen fegyver, vagy szúró-, vágó eszköz, esetleg bármilyen egyéb, közbiztonságra veszélyes eszköz. A panaszos kijelentette, hogy van nála és rövidnadrágjának zsebéből egy gáz- és riasztó fegyvert vett elő tokkal együtt, és átadta a rendőröknek. Átadta mellé a fegyverviselésre kiadott hatósági engedélyt is.

A rendőrök nem „babrálták” a fegyvert, az ilyen jellegű ellenőrzés, fegyvervizsgálat során alkalmazandó protokollt folytatták le (tárkivétel, töltényűr ürítése, bebiztosítás műveletek). A fegyvert a c. r. törzsőrmester vizsgálta meg, kissé félrehúzódva, de – elmondása szerint – végig az intézkedés alá vont látókörében. A tokból kivéve egyből látták, hogy kibiztosított, feszített kakassal, tűzkész állapotban volt. Ezt mutatták is a panaszosnak, aki erre azt válaszolta, hogy az nem igaz, azt a c. r. törzsőrmester biztosította ki és feszítette meg. A c. r. törzsőrmester a tár kivétele után töltőfogást végzett. A szán hátrahúzásakor a fegyver töltényűréből egy lőszer kiesett a földre. A rendőrök közölték a panasossal, hogy a fegyver csőre is volt töltve. A leeső gáztöltényt a földről felvették, a fegyvert fesztelenítették és bebiztosították. A fegyvert valóban nem az átadás szerinti

állapotban adták vissza: megszüntették annak tűzkész állapotát, a csőre töltöttségét, valamint bebiztosították és a viselés szabályainak megfelelően adták vissza.

Az intézkedés során a panaszost a szükséges és előírt központi nyilvántartásban ellenőrizték. Erre a Tevékenységirányítási Központ (a továbbiakban: TIK) és a helyi szolgálatparancsnok egyéb elfoglaltsága miatt néhány percet várni kellett. Az ellenőrzések mintegy tíz percet vettek igénybe.

Az ellenőrzések végeztével, mivel semmilyen egyéb intézkedésre nem volt szükség, a panaszosnak visszaadták az okmányait, a gáz- és riasztófegyverét a tokkal együtt, valamint a külön kiesett lőszert. Közölték a rendőrök, hogy a gáz- és riasztó fegyver viselési szabályainak megszegése miatt a panaszossal szemben szabálysértési feljelentéssel élnek. A szabálysértés elkövetéséről nyilatkoztatták a panaszost, aki nem ismerte azt el. Kijelentette, hogy nyugodtan feljelentetik, illetve azt mondta, „velem egy rendőr sem b*** ki, okosabb vagyok én nálatok”. Elmondta azt is, hogy panaszt fog tenni az intézkedés miatt.

A rendőrök elmondása szerint a panaszos az intézkedés során végig nyugtalan volt, megjegyzéseket tett az életkorukra vonatkozóan, megkérdőjelezte szakmai hozzáértésüket. Azt mondta, hogy „semmilyen fokozott ellenőrzés nincs elrendelve”, mert ő nem tud róla. Kioktatta a rendőröket, hogy az ő ellenőrzése helyett „inkább érdemi munkát kellene végezniük, mondjuk a bűnözőket elfogni, de nem baj, lesz még bőjtje az intézkedésnek”. A panaszos kérésére a rendőrök közölték nevüket, jelvéyszámukat, azokat egy papírra leírta. A rendőrök tájékoztatták a panaszost panasztétel lehetőségéről, majd befejezték az intézkedést és távoztak a helyszínről.

d) Az intézkedő rendőrök a szolgálatuk végén elkészítették a feljelentést, amelyben a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 183. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő és a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004 (VIII. 31.) Korm. rend. 38. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt.

Az eljárást a G.-i Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya folytatta le.

e) Az intézkedő rendőrök hangneme tekintetében a kapitányságvezető levele az alábbi információt tartalmazza. A rendőrök az intézkedés során végig kulturáltan, higgadtan intézkedtek, nem vették át a panaszos hangnemét, stílusát, nem reagáltak a provokatív kijelentéseire.

Mivel az intézkedés a nyílt utcán történt, a napsütésre, a több mint 30 fokos melege való tekintettel a r. őrmester felajánlotta a panaszosnak, hogy a gyermekkel együtt húzódjon a pár méterrel arrébb álló fa árnyékába, nehogy a gyermek napszúrást kapjon. Ez nem gúnyos megjegyzés volt, hanem a gyermek egészségének védelme érdekében javasolták a lehetőséget. Erre a panaszos több ironikus megjegyzést tett: közölte, hogy sem ő, sem gyermeke nem fognak szúrást kapni. Látványosan a nap irányába fordította az arcát, és úgy várta meg az ellenőrzések végét. A nyilvántartásokban történő ellenőrzések időtartama alatt a panaszos többször megjegyzést tett amiatt, hogy a c. r. törzsőrmester bevetési pólóján nincs névkitűző.

f) A panaszos azt állította, az intézkedést megelőzően egy gépjármű feltűnően dudált, ami jelzés volt a rendőrök felé. A panasz ezen részével kapcsolatban mindkét rendőr kijelentette, hogy az utcában elhaladó autók közül egyik sem adott hangjelzést, erre nem is volt szükség, mivel a lakosoktól kapott személyleírás, egyéb tájékoztatás alapján egyértelműen felismerhető volt a személy.

g) A panaszos magatartásával kapcsolatban a tájékoztató levél tartalmazza, hogy semmilyen módon nem állt ellen az intézkedésnek, a szóbeli megjegyzésein, kijelentésein kívül egyebet nem tett az intézkedés során.

h) A részrehajlónak ítélt rendőri intézkedés tekintetében a tájékoztató levél az alábbiakat tartalmazza. A kapitányságvezető a vizsgálat során megállapította, hogy az intézkedés során semmilyen részrehajlás nem történt. Az intézkedő rendőrök közül egyik sem érintett semmilyen módon a panaszossal kapcsolatos, folyamatban levő rendőrségi eljárásban, illetve korábban egyikőjük sem intézkedett vele szemben.

A kapitányságvezető megvizsgálta a 2015. és a 2016. évben lefolytatott, illetve folyamatban levő azon büntetőeljárásokat, amelyekben a panaszos eljárásjogilag szerepelt. 2015-ben a panaszos két alkalommal tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a lakókörnyezetében gépjárművel közlekedve el akarta ütni, miközben ő gyalogosan sétált. Egy-egy alkalommal feljelentést tett zaklatás, illetve becsületsértés miatt ismeretlen tettes ellen, aki a lakása környékén szóban megfenyegette. 2016-ban két alkalommal tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a lakókörnyezetében gépjárművel közlekedve el akarta ütni, miközben gyalogosan sétált. További három alkalommal tett feljelentést ismeretlen tettes ellen zaklatás miatt, két esetben pedig garázdaság miatt. A panaszos az említett eljárások során többször is úgy nyilatkozott, hogy saját maga védelme érdekében elő kellett vennie az engedéllyel viselt gáz- és riasztófegyverét. Volt olyan eset, amikor használnia is kellett. 2016 augusztusában garázdaság elkövetésének gyanúja miatt a panaszos ellen eljárás indult, akkor a tulajdonában levő gáz- és riasztófegyvert lefoglalták, fegyverviselési engedélyét a hatóság az eljárás befejezéséig visszavonta.

A G.-i Rendőrkapitányság vezetője kifejtette, hogy az általa elrendelt vizsgálat során beszerzett információk alapján nem állapított meg az intézkedésben résztvevő rendőrök részéről szakszerűtlenséget, jogszerűtlenséget. A kapitányságvezető ezen túlmenően jellemezte is a rendőröket. Az intézkedő r. őrmestert 2014. március 1-jén nevezték ki próbaidős r. őrmesteri rendfokozatba, pályakezdő rendőr beosztásba. Rendészeti szakközépiskolai tanulmányai sikeres befejezését követően a Közrendvédelmi Osztály I. Rendőrőrsére került. Szakmai felkészültségére való tekintettel, parancsnoka javaslatára 2016. március 1-jén megbízták a körzeti megbízotti feladatok ellátásával. Beosztása ellátásához kellő szakmai tapasztalatot szerzett az elmúlt évek alatt. Intézkedései minden esetben szakszerűek és jogszerűen voltak, az eddigiek során nem érkezett panasz a munkájával kapcsolatban, büntető és fegyelmi eljárás nem volt vele szemben. A c. r. törzsőrmester 2016. július 1-jén került a Készenléti Rendőrség állományából a G.-i Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályának állományába. Eddigi munkája alapján parancsnokai egy tiszteletudó, új ismeretekre nyitott személyt ismertek meg benne, aki lelkiismeretesen, tudásához mérten a legjobban igyekszik a lakosság szolgálatában állni.

3) A rendőrség továbbította a Testület részére az „Eligazítás a napi feladatok ellátásához” elnevezésű adatlapokat.

a) A r. őrmester részére kiállított adatlap az alábbiakat tartalmazza. A szolgálat 2016. július 23-án 8 és 17 óra között tartott. Az országos rendőrfőkapitány Magyarország teljes közigazgatási területére fokozott rendőri ellenőrzést rendelt el 29000/38107-13/2015-2016. ált. számon, 2016. július 1. és szeptember 30. közötti időtartamra. Fokozott közterületi jelenlét a vonatkozó feladattervben meghatározottak és külön eligazítás szerint. A fokozott közterületi jelenlét során az elmúlt 12 / 24 óra bűnügyi / közlekedési eseményei reagálva, az eligazításon meghatározott helyszíneken és a heti bűnügyi jelentésben elemzett elkövetési helyeken fokozott ellenőrzést és demonstratív, gyalogos szolgálatot határoztak meg. Amennyiben a rendőr települést vált, jelentenie kell a

szolgálatparancsnok irányába. A megkezdett intézkedéseket szintén jelentenie kell a TIK felé. Kiemelt feladata a szűrő-, kutató ellenőrző feladat, elsődlegesen az embercsempészek elfogása és az illegális migránsok felfedése érdekében. Szolgálat során, a körzetleírásban meghatározott településeken végzett migrációs ellenőrzések 70 %-át állóellenőrzéssel kell töltenie, az eligazításban meghatározott helyszíneken. A rendőrnek tisztában kell lennie a terrorcselekmények 3 fokozata kapcsán meghatározott feladatokkal.

b) A c. r. törzsrőmester részére kiállított adatlap szintén utal az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzésről szóló határozatára. TIR Mobil készülék használata a teljes szolgálat ellátása alatt kötelező. Felhívták a rendőr figyelmét, hogy szolgálat ellátása során maradéktalanul tartsa be a szolgálat közben tanúsítandó szabályozott és elvárt magatartási normákat, valamint a KRESZ előírásait. A készpénz használatával, birtoklásával, illetve a megkülönböztető jelzés használatával kapcsolatos előírásokat is tartalmaz a dokumentum. 8 és 17 óra között a külön eligazításnak megfelelően el kell látnia fokozott migrációs ellenőrzést. Intézkedési aktivitás növelése, adatok HIIKK rendszerben rögzítése, illetve a szolgálat ellátása során saját mobil készülék használata nem engedélyezett. Ebben a dokumentumban is szerepel, hogy az útiránytól eltérést a TIK ügyeletet engedélyezheti.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszos ellen tett szabálysértési feljelentést, valamint a szabálysértési ügyben született határozatot is.

a) A r. őrmester körzeti megbízott által készített szabálysértési feljelentés – amit a fegyverekről és lőszerekről szóló 253/2004 (VIII. 31.) Korm. rend. 38. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a Szabs. 183. §-ának (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő, lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt született – az alábbi információkat tartalmazza.

2016. július 23-án 11 óra 31 perckor a P. utca 48. szám alatt intézkedés alá vonta a panaszost. Annak során önként előadott jobb nadrágszárának zsebéből egy Ekol Voltran / Major Blanca típusú gáz- és riasztófegyvert. A rendőrök megállapították, hogy a panaszos fegyverviselési engedéllyel viselte az utcán a fegyvert. Annak szabályos ellenőrzése során megállapították, hogy a fegyver csőre töltött állapotban, kibiztosítva, feszített kakassal, tűzkész állapotban volt a zsebében. A panaszos a szabálysértés tényét nem ismerte el. A r. őrmester közölte, hogy az elkövetett szabálysértés miatt ellene szabálysértési feljelentést tesz. A panaszos az intézkedés alatt többször hangsúlyozta, hogy panasszal fog élni az ellen, a rendőr tájékoztatta a panasztétel lehetőségéről, nevét, jelvénytábláját neki megadta. Az intézkedésnél jelen volt és azt biztosította a c. r. törzsrőmester.

b) A G.-i Rendőrkapitányság határozata az alábbiakat tartalmazza.

A szabálysértési hatóság 40.000 forint pénzbírással sújtotta a panaszost lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés elkövetése miatt. A határozat indokolása megismétli a szabálysértési feljelentés tényállását: a panaszossal szembeni intézkedés során megállapították, hogy a nála engedéllyel tartott riasztófegyver tűzkész állapotban (csőre töltött, kibiztosított, feszített kakassal) volt nadrágjának jobb zsebében. A panaszos cselekményével elkövette a lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést.

5) A panaszossal szemben intézkedő rendőrök utólag jelentést készítettek rendőri intézkedés részleteiről.

a) A r. őrmester körzeti megbízott jelentésében úgy nyilatkozott, hogy 2016. július 23-án 8 és 17 óra között migrációs megerősítő szolgálatot látott el G. város illetékességi területén a c. r.

törzsőrmesterrel. Az eligazítást a r. törzsszázlós szolgálatparancsnok adta részükre. Az eligazításban azt határozták, hogy a K. úton és környékén a délelőtti órákban gyalogosan, bűnmegelőzési szórólapot osszanak az ott lakóknak. A rendőrök az eligazításban meghatározottak szerint jártak el, 11 óra körül értek a P. utcába.

Amikor szórólaposztás közben a 47. szám környékére értek, és átadtak egy, az utcában lakó és magát megnevezni nem kívánó, 60-65 éves nőnek, ő segítséget kért tőlük: lakik a környéken egy férfi, aki őt és családját rendszeresen trágár szavakkal illeti, ok nélkül, amikor elmegy a ház előtt, illetőleg az udvarba befotóztat. Rendszerint valamilyen fegyver van nála, azzal ijesztgeti az utcában lakókat. A nő a rendőrök kérdésére elmondta, hogy a férfi nevét nem tudja, azt tudja, hogy tőlük nem messze lakik, és részletes személyleírás tudott róla adni. Ezt követően az idős hölgy részére a kellő jogi felvilágosítást megadták a rendőrök, majd gyalogosan távoztak onnan. Ezt követően, egy pár métert haladva megjelent velük szemben egy szintén magát megnevezni nem kívánó, fiatal, 19-20 év körüli nő, aki azt mondta nekik, hogy „de jó, hogy itt vannak, legalább most ki merek jönni az utcára, nem kell félni attól az őrülttől”. A rendőrök szóba elegyedtek: megkérdezték a nőtől, hogy mégis mire gondol. A nő az említett idős nő elmondását alátámasztotta, elmondta továbbá, hogy amikor barátjával az utcában járnak autóval, és ez a férfi éppen sétál, rendszerint azzal ijesztgeti őket, mintha ki akarna lépni a kocsi elé. Ők is többször láttak nála fegyvernek látszó tárgyat, hogy azzal hadonászik az utcán, emiatt többször is hívták már a rendőrséget. A rendőrök kérdésére a fiatal nő elmondta, azt ő sem tudja, hogy a férfit hogy hívják, de az utcában lakik, és részletes leírást adott róla. Ezt követően a fiatal nő részére is megadták a rendőrök a jogi felvilágosítást, és visszamentek a szolgálati autóhoz, mert az utcában már végeztek a meghatározott feladattal, ezért elindultak a rendőrkapitányságra. A P. utcában, a K. út felé haladva észrevette a r. őrmester, hogy a menetirány szerint jobb oldali járdán, velük szembe sétál egy férfi, aki teljes egészében megfelel az említett személyleírásnak. A szolgálati gépkocsival félreálltak, kiszálltak és megvárták a pár méterre levő férfit, majd, amikor odaért hozzájuk (11 óra 31 perckor) intézkedés alá vonták. A napszaknak és az életkorának megfelelően köszöntek a panaszosnak, majd közölték vele, hogy személyazonosságának megállapítása céljából vonták intézkedés alá. Miután ezt sérelmezte, közölték vele, hogy az országos rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el, tehát minden jogalap megvan az igazoltatásához. Ezután a panaszos átadta a személyes iratait a r. őrmesternek, aki megkérdezte tőle, hogy fegyver, vagy szűrő- vágóeszköz van-e nála, amire igennel felelt. Elővett rövidnadrágjának jobb szarján levő zsebéből egy Ekol Voltran / Major Blanca típusú gáz- és riasztófegyvert, amit a c. r. törzsőrmesternek átnyújtott ellenőrzésre a viselési engedéllyel együtt. Ezt követően mindhárman a szolgálati gépkocsi takarásába vonultak, hogy az esetlegesen arra járók ne lássák a fegyvert. A fegyver ellenőrzésénél a panaszos végig jelen, volt azt végignézte. A c. r. törzsőrmester ezután jelezte a r. őrmesternek és a panaszosnak, hogy a fegyver kakasa megfeszített állapotban, illetve a fegyver kibiztosított, teljesen tűzkész állapotban van. Ezt követően a fegyver tárát kivette és kiürítette. Annak során a fegyverből kiesett egy gáztöltény. Az ellenőrzést követően a fegyvert fesztelenítette és megbiztosította a rendőr.

A r. őrmester priorálta a panaszost, de a két tagállomás egy kis türelmet elfoglaltság miatt. A panaszost nyílt területen vonták intézkedés alá, és nagyon tűzött a nap (30 Celsius fok lehetett), ezért a r. őrmester tájékoztatta, hogy egy pár perc türelmet kér, és ha gondolja, álljanak be a pár méterre lévő fa árnyékába, nehogy ő és a feltehetően kiskorú gyermeke napszúrást kapjon. A panaszos azt mondta, hogy mit gondol róla a rendőr, ő nem fog napszúrást kapni és egyébként is semmi köze hozzá, és azt is miből gondolja, hogy aki vele van, az az ő gyermeke. A r. őrmester ezt figyelmen kívül hagyta, és továbbfolytatta az intézkedést. Kb. 10 perc után az Árpád 604 segítségével a priorálás befejeződött, a panaszos a körözésben nem szerepelt. A várakozás közben a panaszos folyamatosan a c. r. törzsőrmestert inzultálta, aki bevetési ruhában látott el szolgálatot, zubbony nélkül, pólóban és a panaszos sérelmezte, hogy azon nincs kint a neve. A c. r. törzsőrmester elmondta neki, hogy azért nincs kint, mert ennél az öltözetnél nem tudja kitenni, de nagyon szívesen megadja a nevét részére. Ezt követően az intézkedést befejezték, a panaszosnak átnyújtották a személyes iratait és a

fegyverét, és közölték vele, hogy a fegyver szabálytalan viselése miatt szabálysértési feljelentést tesznek ellen. A szabálysértés tényét nem ismerte el, azt mondta, hogy biztosan a c. r. törzsőrmester töltötte csőre a fegyverét, panaszt fog tenni, egyébként is nyugodtan jelentsék fel, nem érdekli. A rendőrök nevét és jelvéyszámukat egy papírra leírta, tájékoztatták a panasztétel lehetőségéről és arról, hogy az intézkedést befejezték.

A panaszos az intézkedés során végig nyugtalan volt, megjegyzéseket tett a r. őrmester életkorára vonatkozóan, megkérdőjelezte a szakmai hozzáértését. Azt mondta, hogy „velem egy rendőr b***ik ki, okosabb vagyok én nálatok”, illetve, hogy „semmilyen fokozott ellenőrzés nincs elrendelve”, mert ő nem tud róla, illetve kioktatta a rendőrt, hogy az ő ellenőrzése helyett „inkább érdemi munkát kellene végezniük, mondjuk a bűnözőket elfogni, de nem baj meglesz ennek a böjtje”. A rendőrök ezekre nem reagáltak.

A jelentés szerint a P. utca nem zsákutca, a K. utcából nyílik és az E. utcában végződik. Az intézkedés alatt a rendőrök mellett nem ment el senki, az utcában nem volt forgalom, továbbá semmiféle dudálás nem történt.

b) A c. r. törzsőrmester utólagos jelentése szintén azt tartalmazza, hogy 2016. július 23-án 6 órától 18 óráig szolgálatot látott el a r. őrmesterrel a város lakott területén belül. A kapott utasítás szerint a K. útról nyíló utcákat, így a P. utcát is be kellett járniuk gyalogos és gépkocsizó járőrözésük folytán.

Fő feladatuk a lakásbetörések megelőzése és a lakossággal való kapcsolattartás volt. A P. utcában egy ott lakó idős nő odament hozzájuk, és elpanaszolta, hogy az utcában, tőle pár házzal arrébb lakó panaszos folyamatosan zaklatja őt és a családtagjait mindenféle indokkal. Beszélgetés közben más személyek is odamentek a rendőrökhöz. Egy, szintén az utcában lakó fiatal lány (kb. 20 éves) elmondta, hogy egyenesen retteg a panaszostól, aki már többször megfenyegette őt és családtagjait, többek között az autójuk elé ugrott gáz fegyverrel a kezében. Ezt megerősítette egy, időközben szintén a rendőrökhöz forduló autóvezető is, aki mellettük állt meg, és közölte azt is hogy a panaszos éppen feléjük sétál az utca túlsó vége felől egy 10-12 év körüli gyermek társaságában.

A rendőrök ezen okból kifolyólag a járőrautóval elhajtottak a panaszos irányába, ahol leparkoltak, kiszálltak, majd a rendőrök oldalán, velük szemben sétáló és éppen odaérő panaszost igazoltatták közbiztonsági okokból, amit közöltek vele az intézkedés kezdetén. Az igazoltatást mindketten tisztelegve, a napszaknak megfelelő köszöntéssel, bemutatkozással kezdték, közölték a panaszossal annak okát és célját. A r. őrmester ezek után megkérdezte, hogy tart-e magánál szűrő- vágóeszközt, vagy egyéb, a közbiztonságra veszélyes eszközt. A panaszos igennel válaszolt, a nadrágja zsebéből elővett tokkal együtt egy félautomata gáz- és riasztófegyvert, amit átadott a c. r. törzsőrmesternek. A fegyverre a panaszosnak volt fegyverviselési engedélye. Az átadott fegyvert a c. r. törzsőrmester a másik rendőr és a panaszos előtt kivette a tokjából és mutatta, hogy a fegyver feszített állapotban volt a tokban. Ezt a panaszos azonnal tagadta, mondván hogy azt a rendőr feszítette meg. Ezek után szintén a panaszos és a r. őrmester előtt kivette a fegyverből a tárat, majd hátrahúzta a szánt. Erre az üritő mozdulatra a fegyver töltényűréből kiesett egy lőszer, tehát a fegyver csőre töltött állapotban volt. Ezek után a fegyvert, a tárat és a kiesett lőszerét sértetlenül és hiánytalanul visszaadták a panaszosnak. A panaszos állításai messzemenőig nem felelnek meg a valóságnak, nem babráltak a fegyverével, minden a panaszos szeme előtt történt.

A r. őrmester ezek után közölte a panaszossal, hogy feljelentést tesz ellene. Sem a c. r. törzsőrmesternek, sem a r. őrmesternek nincs személyes kapcsolata a panaszossal, sem a P. utca lakóival. Az intézkedés során mindketten mindvégig szabályszerűen, udvariasan viselkedtek, „ez

azonban messze nem mondható el a panaszosról. Láthatóan nehezen esett számára együttműködni, flegma volt és arrogáns.”

Valóban elhangzott a napszúrásra vonatkozó mondat, de nem abban a formában, ahogy a panasz tartalmazza: a panaszos az igazoltatás kezdetétől az iratai átadása után összefonta a kezeit a mellkasán, majd becsukott szemmel, arcát a nap felé fordítva, napozni kezdett, a rendőrökre oda sem figyelt. A r. őrmester közölte vele, hogy ne napozzon tovább.

A c. r. törzsőrmester továbbá úgy nyilatkozott, hogy nincs tudomása semmiféle olyan gépjárműről, ami az igazoltatás helyszíne mellett elhajtott, és hangjelzést használt.

6) A rendőrség honlapján található információ szerint az országos rendőrfőkapitány 2016. július 1-jén 0 órától 2016. szeptember 30-án 24 óráig Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozóan fokozott ellenőrzést rendelt el a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megszakítása érdekében. (<http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/legfrissebb-hireink/kozrendvedelem/fokozott-ellenorzes-35>)

III.

A panaszbeadványban a panaszos sérelmezte a vele szemben közterületen foganatosított rendőri intézkedést: az igazoltatását, a rendőrök szolgálati fellépésének módját, azt, hogy a fegyverét nem abban az állapotban kapta vissza az ellenőrzést követően, ahogyan azt átadta. Panaszolta továbbá a rendőrök hangnemét és bánásmódját, illetve a rendőri intézkedés részrehajló jellegét.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, a XIII. cikkben biztosított tulajdonhoz és a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadvány szerint a panaszos fiával sétált hazafelé az utcán, amikor (minden előzmény nélkül) intézkedés alá vonták a rendőrök. Álláspontja szerint „semmi keresnivalójuk” nem volt a rendőröknek az utcában, ott évtizedek óta nem volt igazoltatás.

A rendőrségi dokumentumok szerint ezzel szemben az intézkedő rendőrök számára egyrészt fokozott közterületi jelenlétet határozott meg a szolgálatparancsnok (az országos rendőrfőkapitány által Magyarország teljes közigazgatási területére elrendelt fokozott ellenőrzés keretében), kiemelt feladatként határozták meg a szűrő-, kutató ellenőrző feladatot (elsődlegesen az embercsempészek elfogása és az illegális migránsok felfedése érdekében). Emellett volt egy specifikus szempont is: a nyári időszakban a városban elszaporodtak a napközbeni lakásbetörések, a panaszos által lakott utcában és környékén, ami miatt bűnmegelőzési szórólapokat kellett szétosztani. Ekkor állította meg őket több lakó az utcából azzal, hogy a panaszos félelemkeltő magatartást tanúsít az ott lakókkal szemben: provokálja, ijesztgeti őket, és több esetben fegyvernek látszó tárgyat látta nála.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

Az Rtv. 13. §-a szerint továbbá a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezéseket a Szolgálati Szabályzat 9. §-a az alábbiakkal egészíti ki. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A rendőrségi dokumentumok alapján a Testület álláspontja szerint az alábbi jogszabályi rendelkezések hívhatók fel. A Szabs. tv. 170. §-a szerint a garázdaság szabálysértését valósítja meg, aki olyan kihívóan közösséggel szembe fordított magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen. A fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rend. 38. §-a rendelkezik a fegyverek tartására vonatkozó szabályokról. Az (1) bekezdés b) pontja szerint a lőfegyvert, gáz- és riasztófegyvert tartó személy lakott területen, közterületen, nyilvános helyen, közforgalmú közlekedési eszközön önvédelemre, személy- és vagyonvédelemre engedélyezett rövid lőfegyverét, viselési engedély esetén gáz- és riasztófegyverét betárazva, a véletlen elsülés ellen biztosítva, - a személy- és vagyonvédelemre engedélyezett rövid lőfegyver kivételével – rejtve viselheti. A Szabs. tv. 183. §-a szerint a lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértést követi el – egyebek mellett – az, aki a légfegyver, a gáz- és riasztófegyver, a muzeális fegyver, a színházi fegyver, a festéklövő fegyver, illetve a hatástalanított lőfegyver, a flóberttöltény, a gáztöltény, a riasztótöltény, illetve a vaktöltény gyártására, forgalmazására, javítására, megszerzésére, birtoklására, viselésére, tartására vagy használatára vonatkozó szabályokat megszegi.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy bűnügyi hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre Testület egyértelmű igennel felelt, hiszen amikor a rendőrök a részükre meghatározott területen bűnmegelőzési, a lakossággal történő kapcsolat-felvételi feladatokat láttak el, több állampolgár, egymástól függetlenül úgy nyilatkozott feléjük, hogy az utcában lakó férfi több alkalommal ijesztgette őket, és egy fegyvernek látszó tárggyal is fenyegetőzött. A lakosok által előadottak felvethették a megjelölt jogellenes cselekmény (garázdaság, illetve lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés) – intézkedéshez szükséges, minimális szintű – gyanúját.

A Testület megítélése szerint a jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó állampolgári bejelentések bizonyosan olyan körülmények, amelyek az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek: a közrendet sértő cselekményt hoztak a rendőrök tudomására. A Testület megállapítása szerint az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos igazoltatásának jogszerűségét.

a) A rendőrség az igazoltatás elsődleges okaként arra hivatkozott, hogy a járőrök a hallott információk alapján (miszerint a panaszos több lakost is provokált, ijesztgetett, és fegyvernek látszó tárgyval fenyegetőzött) jelentést akartak készíteni, és a személyleírás ráillett a panaszosra, aki arra sétált. Adatainak megismerése céljából intézkedés alá vonták. A rendőrök a panaszossal nem közölték azt, hogy a lakosoktól érkezett bejelentés (a lakók is nevük elhallgatását kérték) miatt vonják intézkedés alá.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megállapítása szerint – összhangban az Állásfoglalás III. rész 1) pontjában írtakkal – a panaszos igazoltatása közrendvédelmi célból szükséges volt, álláspontja szerint azzal a panaszos személyes adatok védelméhez való joga nem sérült.

b) A rendőrség hivatkozott arra – és ezt a panaszos is megemlítette beadványában –, hogy az igazoltatásra az országos rendőrfőkapitány által (29000/38107-13/2015-2016. ált. szám alatt, 2016. július 1. és szeptember 30. között) elrendelt fokozott ellenőrzés is lehetőséget biztosított.

A Testület álláspontja szerint az Állásfoglalás III. rész 2) a) pontjában ismertetett közrendvédelmi célból történt igazoltatás önmagában jogszerűen történt. Tekintettel arra azonban, hogy a panaszossal a közrendvédelmi célból történő igazoltatás mellett a fokozott ellenőrzésre is hivatkoztak a rendőrök, a Testület azt is vizsgálata tárgyává tette.

Az Rtv. 30. §-a tartalmazza a fokozott ellenőrzésre vonatkozó szabályokat. A törvényhely (1) és (2) bekezdése értelmében a rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja. A rendőrség a fentebb felsorolt célok elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A Szolgálati Szabályzat 26. §-a a következő módon rendelkezik a fokozott ellenőrzésről. A jogszabályhely (1) bekezdése szerint a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják. A (2) bekezdés felsorolja, miszerint a fokozott ellenőrzés végrehajtását a) az ország egész területén vagy több megye illetékességi területén az országos rendőrfőkapitány, a bűnügyi főigazgató, a rendészeti főigazgató, b) illetékességi területén a rendőrfőkapitány, a bűnügyi vagy a rendészeti rendőrfőkapitány-helyettes, a rendőrkapitány vagy az ügyeletvezető, a határrendészeti kirendeltség vezetője, továbbá c) a hatáskörük szerint ellátott

speciális feladatok végrehajtása során a Repülőtéri Rendőr Igazgatóság igazgatója, a Készenléti Rendőrség parancsnoka vagy a Teroelhárítási Központ főigazgatója rendelheti el.

A fokozott ellenőrzés alapján való igazoltatás kapcsán a Testület rögzítette, hogy a fokozott ellenőrzés elrendelésénél konkrét bűnelkövetőről és a közbiztonságot veszélyeztető, viszonylag konkrétan meghatározható cselekményről és eseményről kell szónak lennie, hiszen csak ez indokolhatja a széleskörű háttér-felhatalmazást, nevezetesen azt, hogy a fokozott ellenőrzés hatálya alatt a ténylegesen intézkedő rendőröknek már nem kell egyedileg mérlegelniük az intézkedés körülményeit, így bárkit igazoltathatnak (illetve igazoltatniuk kell), aki az adott helyen tartózkodik, függetlenül attól, hogy személyes magatartásával okot adott-e erre. Ezt az értelmezést tükrözi a Szolgálati Szabályzat is, amely elvileg a rendőrhatalom illetékességi területének lezárt részén tartózkodó valamennyi személy igazoltatását írja elő, amire nyilván csak kellően körülhatárolt terület, illetve az igazoltatást szükségessé tevő kellően konkrét egyéb jellemző esetén lenne lehetőség.

Jelen ügyben a hivatkozott fokozott ellenőrzés céljaként az országos rendőrfőkapitány a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzését, felderítését, illetve megszakítását jelölte meg. Emellett konkrétan a városban elszaporodtak a napközben elkövetett lakásbetörések.

A Testület megállapítása szerint az igazoltatás a fokozott ellenőrzés keretében is jogszerűen történt, ami nem sértette a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát.

3) A panaszos sérelmezte a szolgálati fellépés módját: állítása szerint a rendőrök köszönés nélkül léptek hozzá és kezdtek intézkedni vele szemben.

A rendőrségi dokumentumok a panaszbeadványban foglaltak ellenkezőjéről számolnak be: a rendőrök a napszaknak és a panaszos életkorának megfelelően köszöntek, tisztelegtek, közölték, hogy a G.-i Rendőrkapitányság állományába tartoznak és igazoltatás alá vonták a panaszost személyazonosságának ellenőrzése érdekében.

A panaszos az azonosításra vonatkozó kötelezettség teljesítése tekintetében nem tett panaszt, illetve csak a rendőrök jelentéséből ismerhető, hogy a c. r. törzsofőnök névkitűzőjét hiányolta a panaszos. A Testület az alábbi jogszabályi rendelkezésekre utal azzal, hogy a kérelemhez kötöttség elve érvényesül: kizárólag a panaszbeadványban foglaltakat (tehát a köszönés elmulasztását) vizsgálta (kérelemhez kötöttség elve).

Az Rtv. 20. §-a szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó szabályokat a Szolgálati Szabályzat tovább részletezi. Az 5. § szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentebb meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény

felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület rámutat arra, hogy az Rtv. 20. §-ában rögzített követelmények azért bírnak különös jelentőséggel az intézkedés alá vont személy jogérvényesítési képessége szempontjából, mert csak abban az esetben gyakorolható érdemben a panasztételi jog, ha az intézkedéssel érintett személy az intézkedés okára, alapjára és az intézkedést foganatosító személy kilétére nézve birtokában van a valós és releváns információknak. Ugyanis ezek hiányában nincs azzal tisztában, hogy ki ellen kell benyújtani a panaszt, nem tudja megfelelően megítélni a vele szemben foganatosított intézkedés jogszerűségét és nem tud adott esetben hatékonyan érvelni az intézkedés jogszerűsége ellen sem. Ezeket a szabályokat, amelyek lehetővé teszik az intézkedő rendőr azonosítását, illetve a panaszjog gyakorlását, a Testület gyakorlatában garanciális jelentőségűnek tartja – elsősorban a közhatalom gyakorlásának megfelelő kontrolljára és az Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított panaszjogra tekintettel.

Jelen esetben a panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumokban foglaltak ellentmondásban vannak abban a tekintetben, hogy a rendőrök köszönéssel kezdték-e az intézkedést. Ezt az ellentmondást a Testület további bizonyítási eszköz híján feloldani nem tudta.

A Testület az egymásnak ellentmondó bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni a hivatkozott rendőri kötelezettség teljesítése tekintetében, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszos sérelmezte a vele szemben tanúsított rendőri hangnemet. Előadása szerint a járőrök az igazoltatás során bárdolatlanul, palléroztatlanul viselkedtek, gúnyos megjegyzéseket tettek a panaszosra, így például azt mondták, hogy „menjünk odébb, nehogy napszúrást kapjon”.

A panaszossal szemben intézkedő r. őrmester körzeti megbízott úgy nyilatkozott, hogy a panaszos adatainak lekérése során történő várakozás közben a panaszos folyamatosan a c. r. törzsőrmestert inzultálta: sérelmezte, hogy a bevetési pólóján nincs kint a névkitűző. Éppen a panaszos volt az, aki az intézkedés során nyugtalan volt, megjegyzéseket tett (a r. őrmester életkorára vonatkozóan, megkérdőjelezte a szakmai hozzáértését. Mondta, hogy „velem egy rendőr b***ik ki, okosabb vagyok én nálatok”, illetve, hogy „semmilyen fokozott ellenőrzés nincs elrendelve”, mert ő nem tud róla, illetve kioktatta a rendőrt, hogy az ő ellenőrzése helyett „inkább érdemi munkát kellene végezniük, mondjuk a bűnözőket elfogni, de nem baj meglesz ennek a böjtje”.) A rendőrök ezekre nem reagáltak. A c. r. törzsőrmester utólagos jelentése a hangnem tekintetében azt tartalmazza, hogy az intézkedés során rendőrtársával együtt mindvégig szabályszerűen, udvariasan viselkedtek, „ez azonban messze nem mondható el a panaszosról. Láthatóan nehezen esett számára együttműködni, flegma volt és arrogáns.”

Valóban elhangzott a napszúrásra vonatkozó mondat, de nem abban a formában, ahogy a panasz tartalmazza: a r. őrmester úgy nyilatkozott, hogy a panaszost nyílt területen vonták intézkedés alá, és nagyon tűzött a nap (30 Celsius fok lehetett), ezért tájékoztatta, hogy egy pár perc türelmet kér, és ha gondolja, álljanak be a pár méterre lévő fa árnyékába, nehogy ő és gyermeke napszúrást kapjon. A panaszos azt mondta, hogy mit gondol róla a rendőr, ő nem fog napszúrást kapni és egyébként is semmi köze hozzá, és azt is miből gondolja, hogy aki vele van, az az ő gyermeke. A c. r. törzsőrmester jelentése továbbá azt tartalmazza, hogy a panaszos az igazoltatás kezdetétől az iratai átadása után összefonta a kezeit a mellkasán, majd becsukott szemmel, arcát a nap felé fordítva, napozni kezdett, a rendőrökre oda sem figyelt. A r. őrmester közölte vele, hogy ne napozzon tovább.

A Testület a panasz hangnemre és bánásmódra vonatkozó része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a panaszossal szemben intézkedő rendőrök hangneme tekintetében a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni, ezért az Rtv. hivatkozott rendelkezésének megsértése miatti kifogás kapcsán úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

5) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem olyan állapotban adták vissza fegyverét, ahogyan azt ő átadta ellenőrzésre.

A rendőrök nyilatkozata szerint valóban nem olyan állapotban adták vissza a gáz- és riasztófegyvert a panaszosnak, amilyen formában azt átvették tőle: a fegyver ugyanis tűzkész állapotban volt és csőre töltve (kibiztosított, feszített kakassal, a töltényúrból a szán hátrahúzásakor egy lőszer a földre esett). A c. r. törzsőrmester megszüntette a fegyver tűzkész állapotát, a csőre töltöttségét, valamint bebiztosították és a viselés szabályainak megfelelően adták vissza.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során – egyéb jogok mellett – a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A Testület – összhangban az Állásfoglalás III. rész 1) pontjában írtakkal – a rendelkezésére álló bizonyítékok közül a rendőrség állítását tartotta valószínűbbnek, ezért megállapította, hogy nem sérült a panaszos tulajdonhoz való joga.

6) A panaszos szerint a rendőrök részrehajlóan intézkedtek vele szemben. Egyrészt azért, mert az utcán más járókelőt nem igazoltattak, csak őt. Másrészt arra alapozta a panaszos az elfogultságot, mert a vele szemben eljáró egyik rendőr I. településen teljesít szolgálatot, és a panaszos korábban ott élő emberekkel szemben tett feljelentést. Szerinte a járóőröknek semmi keresnivalójuk nem volt az utcájában, eltértek a kiszabott útvonaltól és feladatuktól. A dudáló gépkocsi pedig egy jelzés volt, hogy a panaszost kell intézkedés alá vonni.

A c. r. törzsrőmester utólag elkészített jelentése szerint sem neki, sem a r. őrmesternek nincs személyes kapcsolata a panaszossal, sem azon utca lakóival, ahol intézkedtek. Mindkét rendőr egyezően úgy nyilatkozott, hogy nincs tudomásuk olyan gépjárműről, ami a sérelmezett igazoltatás helyszíne mellett elhajtott, és hangjelzést használt. A rendőri intézkedés időpontjában más személy nem közlekedett az igazoltatás helyszínén. A G.-i Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele azt tartalmazza, hogy a panaszossal szembeni intézkedés során részrehajlás nem történt, egyik intézkedő rendőr sem érintett a panaszossal kapcsolatos, folyamatban levő rendőrségi eljárásban, illetve korábban egyikőjük sem intézkedett vele szemben. A kapitányságvezető továbbá tájékoztatást adott arról, hogy a 2015. és a 2016. évben több feljelentést tett a panaszos a vele szemben elkövetett bűncselekmények (közúti veszélyeztetés, zaklatás, becsületsértés, garázdaság) miatt ismeretlen tettes ellen, illetve 2016-ban vele szemben is indult eljárás.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékokat úgy mérlegelte, hogy még ha más személy közlekedett is a panaszossal szembeni intézkedés helyszínén, de azt nem vonták intézkedés alá, az sem teremt alapot a diszkriminatív intézkedés megállapításához. Továbbá a gyalogosan közlekedő utcabeli lakosok közlése, illetve az általuk adott személyleírás alapján a rendőrök intézkedés alá vonhatták a panaszost, nem volt szükséges az sem, hogy egy autós is információt adjon, így a dudálással való figyelmeztetés sem ad alapot a diszkriminatív intézkedés megállapításához. Az a körülmény, hogy a panaszos különböző eljárásjogi helyzetben (feljelentőként, illetve gyanúsítottként vagy elkövetőként) szerepel korábban indult eljárásokban, szintén nem alapozhatja meg az elfogult intézkedést. Kisebb településeken (így a beadványban említett I. településen) a szolgálatot teljesítő rendőri létszám miatt elképzelhető, hogy a panaszos és a r. őrmester körzeti megbízott kapcsolatba kerültek egymással. Ugyanakkor a r. őrmester úgy nyilatkozott, ő korábban nem járt el a panaszossal szemben.

A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. Megállapítása szerint a részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. A fentiek alapján a Testület kimondta, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőröknek intézkedési kötelezettségük keletkezett, ami nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszos igazoltatása jogszerű volt, így nem sérült a személyes adatok védelméhez való joga. Nem tudta a Testület feloldani az ellentétet a rendőrök szolgálati fellépésének módja (a köszönés megtörténte) és a hangnem tekintetében rendelkezésre álló bizonyítékok között, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz és emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A panaszos fegyvere tekintetében a Testület megállapította, hogy nem sérült a tulajdonhoz való joga. A Testület továbbá nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan rendőri intézkedésre lehetett volna következtetni, ezért megállapítása szerint a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. április 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET